

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра сольного співу

"ПОГОДЖУЮ"

Гарант освітньо-професійної програми,
декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

_____ Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

_____ М. КУШНІР

25 червня 2021 року

"ПОГОДЖУЮ"

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

_____ Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ”

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Академічний спів
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін загальної професійно-практичної підготовки (ОК 1.6)
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (3-7), екзамен (8)
Термін викладання	3-8 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	денна

Львів – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Практика педагогічна» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробники:

БОЖКО Людмила Федорівна – професор, завідувач кафедри сольного співу.

РОМАНЮК Наталія Романівна - доцент кафедри сольного співу.

КОМАРЕВИЧ Іванна Леонідівна – кандидат мистецтвознавства, ст. викл. кафедри сольного співу.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри *Академічного співу* «22» червня 2021 р., протокол № 10.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оволодіння необхідним педагогічним досвідом можливе лише в умовах, максимально наближених до реальної педагогічної роботи. В період навчання у вищому навчальному закладі таку функцію виконує **педагогічна практика**.

У процесі педагогічної практики студент має змогу набути основних навичок педагогічної роботи щодо проведення уроків сольного співу, навчання та виховання учня. Саме у процесі роботи з учнем він має можливість закріпити свої знання, глибше проаналізувати причини своїх вокально-технічних недоліків. Це розвиває його спостережливість, педагогічне мислення, вокальний та функціональний слух, формує вміння самостійно розбиратися у методичних питаннях.

Головна **мета** педагогічної практики – підготувати студентів до професійної викладацької роботи. Висока мета педагога за фахом – виховання митця української вокальної школи.

У результаті проходження педпрактики охоплено такі **завдання**:

- навчитися планувати навчально-виховну роботу;
- вміти методично правильно та систематично вести роботу над розвитком голосового апарату, включаючи всі види техніки;
- швидко реагувати на з'явлення в учнів поганих звичок та відхилень від виконавських норм і вміти їх виправляти;
- знати необхідний педагогічний репертуар для співаків-початківців;
- вміти підбирати та систематизувати навчальний матеріал у кожному окремому випадку для виправлення характерних недоліків в оволодінні звукоутворенням, виконавським диханням, розвитком техніки тощо;
- навчитися методично правильно аналізувати твори, їх художні особливості та виконавські труднощі;
- вміти виконувати твори та показувати різноманітні виконавські прийоми;
- скласти індивідуальний план учня, враховуючи особливості його характеру, ступінь музичних здібностей і технічної підготовки.

У процесі проходження педагогічної практики студент повинен керуватися головними дидактичними принципами:

- поєднання та взаємозв'язку освітнього й виховного процесів;
- індивідуального підходу у навчанні учня;
- поступовості та послідовності у навчальному процесі;
- єдності вокально-технічного та художнього розвитку.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
------	--

ЗК 2	Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність до розв'язання проблем.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7	Здатність до критики та самокритики.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 13	Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
ЗК 14	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 4	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 5	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 8	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 9	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 10	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 11	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 12	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 13	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
СК 14	Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.
СК 15	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК 16	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 17	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
РН 1	Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.
РН 2	Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.
РН 3	Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.
РН 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
РН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
РН 8	Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 9	Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / та лекторській практичній діяльності.
РН 10	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 11	Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
РН 12	Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.
РН 13	Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
РН 14	Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами															
	Екзамени	Залки	Атестаційні		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	I курс				II курс				III курс				IV курс			
						Всього	у тому числі:				1		2		3		4		5		6		7		8	
							лекційні	індивідуал	практ		1		2		3		4		5		6		7		8	
											1	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15				
Кількість тижнів в семестрі											1	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15					
Практика педагогічна	8	3-7		4	120	60			60	60			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1				

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		
II		1	30	15			15	15
	3	0,5	15	8			8	7
	4	0,5	15	7			7	8
III		1	30	15			15	15
	5	0,5	15	8			8	7
	6	0,5	15	8			7	8
IV		2	60	30			30	30
	7	1	30	15			15	15
	8	1	30	15			15	15

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

теми	3 семестр	кількість годин
1	Теоретико-методичний зміст вокальної педагогіки.	3
2	Основні принципи вокальної педагогіки.	3
3	Методологія навчання сольного співу.	2
	4 семестр	
1	Основи вокальної орфоєпії.	2
2	Українська та російська вимова у співі	2
3	Італійська, латинська та німецька вимова у співі	3
	5 семестр	
1	Нариси з української вокальної педагогіки	3
2	Історичні засади української вокальної школи	3
3	Дидактика сольного співу	2
	6 семестр	
1	Виховний зміст вокальної педагогіки	3
2	Вокальна діяльність як мотиваційний процес	2
3	Етнокультурні особливості навчання іноземних вокалістів	2
	7 семестр	
1	Особливості вокального звукопису композиторів	5
2	Навчально-методичний комплекс	5

3	Професія вокальний концертмейстер	5
8 семестр		
1	Опрацювання орієнтовного списку педагогічного репертуару	15

Самостійна робота

	3 семестр	кількість годин
1	Спостерігаючи за учнем у процесі роботи, студент-практикант повинен звернути увагу на такі чинники: – постава корпусу учня під час співу; – організація співацького дихання; – атака звуку, сила звуку; – формування голосних; – чистота інтонування; – тембр голосу; – діапазон; – головне та грудне резонування; – артикуляція, дикція, положення гортані під час співу; – існування недоліків в організації співацького звукоутворення (форсоване звучання, тремоляція та хитання голосу, носовий, горловий відтінки тощо); – особливості психіки учня, темперамент, музикальність, загальна культура.	4
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль (залік)	2
4 семестр		
1	Студент починає роботу з усунення в голосі учня того недоліку, який найбільше перешкоджає правильному голосоутворенню (форсований звук, неопертий звук, нечиста інтонація, несвобідна гортань, затиснута нижня щелепа, тремтіння голосу тощо). Послідовність роботи над шліфуванням голосу та розвиток кращих тембрових якостей складає план роботи з учнем.	5
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль (залік)	2
5 семестр		
1	Студенту необхідно добиватися в учня закріплення початково-технічної основи голосоутворення,	4

	резонування, округлості голосних, чіткої вимови). Розбирання технічних вправ (вокалізів) для початківців повинні бути максимально прості як в інтонаційному, так і в ритмічному плані (щоб не відвертати увагу від правильного звуковедення під час виконання).	
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль (залік)	2
	6 семестр	
1	У 6 семестрі продовжується робота над закріпленням основних вокально-технічних навичок (організація співацького дихання, м'яка атака звука, вирівнювання звучання голосних, згладжування регістрових переходів, вироблення кантілени тощо). Елементи цієї техніки співу використовуються під час вивчення вокалізів та вокальних творів.	5
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль (залік)	2
	7 семестр	
1	У 7 семестрі доцільно вивчати твори з нескладними вокально-технічними та виконавськими завданнями, які б сприяли опануванню кантіленою.	12
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль (залік)	2
	8 семестр	
1	Студент підбирає й опрацьовує з учнем вокаліз, старовинна італійська арію або народну пісню.	5
	Поточний контроль	1
2	Студент підбирає й опрацьовує з учнем один-два вокалізи, нескладна арія з опер зарубіжних та українських композиторів або народну пісню.	6
	Підсумковий контроль (екзамен)	3

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Критерії оцінки, яка виставляється студенту з педагогічної практики, стосується результату його практичної роботи та опрацювання і засвоєння теоретичного матеріалу протягом визначеного часу.

Під час оцінювання знань студента на заліках до уваги беруться такі чинники:

- якість індивідуальних занять з учнем;
- активність у групових заняттях;
- рівень знань під час проведення контрольних уроків.

Проходження педагогічної практики завершується підсумковим іспитом. Під час оцінювання знань студента на іспиті враховуються такі чинники:

- рівень проведення відкритого уроку з учнем;
- знання вокально-педагогічного репертуару;
- знання теоретичного матеріалу курсів «Основи вокальної методики», «Історія вокального мистецтва» тощо;
- сумлінне ставлення до педагогічної практики та зацікавленість нею;
- результативність в усіх формах занять.

Оцінка знань та педагогічних навичок студентів з педагогічної практики здійснюється з урахуванням таких критеріїв за трьома рівнями:

1) репродуктивний рівень оволодіння вокально-педагогічним матеріалом та уміння розв'язувати педагогічні завдання, що відповідає оцінці «задовільно» – посередній ступінь знань. Студент недостатньо володіє теоретичними та практичними знаннями, посередньо орієнтується в матеріалі практичного курсу, не може дати чіткої відповіді на запропоновані запитання в процесі проведення уроку з учнем, посередньо обізнаний з рекомендованою науково-методичною літературою.

2) алгоритмічний рівень, який передбачає поєднання репродуктивного рівня оволодіння вокально-педагогічним матеріалом, педагогічну досконалість та уміння розв'язувати педагогічні завдання, що відповідає оцінці «добре» – достатньо добрий ступінь уміння та знань. Студент повинен провести на достатньо доброму професійному рівні урок з учнем, уміти дати достатньо вичерпну відповідь на запитання свого завдання. Він повинен добре орієнтуватися в питаннях, пов'язаних з основними вокально-педагогічними принципами та методичними напрямками; повинен показати обізнаність з основною науково-методичною літературою з мистецтва співу;

3) творчий рівень, який передбачає поєднання алгоритмічного рівня оволодіння педагогічною досконалістю з проявами творчої індивідуальності студента, що відповідає оцінці «відмінно» – високий ступінь уміння та знань. Студент повинен провести на високому професійному рівні урок з учнем, уміти дати чітку та вичерпну відповідь на три запитання свого завдання та на додаткові запитання (за бажанням педагога). Він зобов'язаний відмінно орієнтуватися в питаннях, пов'язаних з основними вокально-педагогічними принципами та методичними напрямками; повинен показати обізнаність з основною та додатковою науково-методичною літературою з мистецтва співу.

Незадовільна оцінка або незарахування заліку виставляється студентові, коли він показує низький ступінь знань. Студент на дуже низькому рівні володіє знаннями з педагогічної практики, включаючи урок з учнем, погано орієнтується в педагогічному матеріалі, не може дати належної відповіді на жодне з запропонованих запитань.

Критерії оцінювання розроблено згідно з системою оцінювання успішності студентів протягом семестру та під час заліково-іспитової сесії на основі національної шкали та шкали ECTS.

Знання студентів оцінюються на основі рейтингової системи за шкалою від 0 до 100 балів, згідно з якою оцінка з курсу «Педагогічна практика» визначається за сумою балів, отриманих студентом відповідно до наслідків контролю поточної успішності, а також за іспит чи залік.

Упродовж семестру робота студента за наслідками поточної успішності оцінюється у відповідній пропорції.

Оцінка «відмінно» (5). Поточна успішність 90-100 балів.

Умови виставлення:

- активна участь студента на заняттях з педагогічної практики;
- високий рівень практичних знань (відмінна підготовка до уроку з учнем, активне проведення уроку українською літературною мовою, відмінне знання фахової термінології, відмінна орієнтація в питаннях організації та проведення індивідуального заняття, здатність студента творчо та логічно мислити, аналізувати хід уроку тощо);
- систематичне відвідування практичних занять;
- високий рівень самостійної роботи студента-практиканта з учнем.

Оцінка «дуже добре» (4). Поточна успішність 91-89 балів.

Умови виставлення:

- доволі активна участь студента у заняттях з педагогічної практики;

- достатньо високий рівень практичних знань (добра підготовка до уроку з учнем, досить активне проведення уроку українською літературною мовою, знання фахової термінології, добра орієнтація в питаннях організації та проведенні індивідуального заняття, здатність студента творчо та логічно мислити, аналізувати хід уроку тощо);
- систематичне відвідування практичних занять;
- достатньо високий рівень самостійної роботи студента-практиканта з учнем.

Оцінка «добре» (4). Поточна успішність 71-80 балів.

Умови виставлення:

- не завжди активна участь студента у заняттях з педагогічної практики;
- достатній рівень підготовки до заняття (можливо недостатньо конструктивне проведення уроку та не завжди добра орієнтація в питаннях щодо засобів педагогічного впливу на виховання учня-вокаліста, проте доволі добрі знання фахової термінології, здатність творчо та логічно мислити, аналізувати або ж навпаки);
- можливо один-два пропуски занять без поважних причин (виправданням відсутності заняття може бути лише поважна причина);
- достатній рівень самостійної роботи з учнем.

Оцінка «задовільно» (3). Поточна успішність 61-70 балів.

Умови виставлення:

- пасивна участь студента у заняттях з педагогічної практики;
- низький рівень педагогічних знань та підготовки до уроку з учнем (недостатнє володіння фаховою термінологією, слабка орієнтація в тематичних питаннях, нездатність студента творчо та логічно мислити, аналізувати ведення уроку);
- систематичні пропуски практичних занять (без поважних причин);
- несистематичний та посередній рівень самостійних занять з учнем.

Оцінка «достатньо» (3). Поточна успішність 51-60 балів.

Умови виставлення:

- пасивна участь студента у заняттях з педагогічної практики;
- дуже низький рівень практичних знань (безпомічне проведення уроку, недостатнє володіння фаховою термінологією, нездатність студента творчо та логічно мислити, аналізувати хід заняття);
- систематичні пропуски практичних занять (без поважних причин);

- несистематичний та малорезультативний рівень самостійних занять з учнем.

Оцінка «незадовільно» (2). Поточна успішність 27-50 балів.

Умови виставлення:

- відсутність практичних знань;
- вияв повної незацікавленості у педагогічній практиці;
- більшість занять студент не відвідував, або ж не відвідував занять взагалі.

Студенти, які за поточну успішність не набрали 26 балів, не допускаються до складання заліків та державного іспиту з педагогічної практики.

Проведення відкритого уроку студента-практиканта з учнем під час заліку/ іспиту з педагогічної практики оцінюється за відповідними критеріями.

/ А/ Оцінка „відмінно” (5)

Умови виставлення:

- високий рівень практичних знань (відмінне проведення відкритого уроку з учнем, вичерпна впевнена відповідь українською літературною мовою на поставлені запитання, відмінне знання фахової термінології);
- відмінна орієнтація в питаннях, пов'язаних з навчанням та вихованням учня-вокаліста;
- ґрунтовна обізнаність з основною та додатковою науково-методичною літературою з мистецтва співу;
- враховується активна практична участь та змістовні відповіді студента на заняттях з педагогічної практики;
- до уваги береться ступінь володіння інструментом (ф-но);
- підставою для оцінки „відмінно” є систематичне відвідування занять з педагогічної практики протягом семестру.

/ В/ Оцінка „дуже добре” (4)

Умови виставлення:

- достатньо високий рівень практичних знань (достатньо переконливе проведення відкритого уроку з учнем, вичерпна впевнена відповідь українською літературною мовою на поставлені запитання, добре знання фахової термінології);

- достатньо добра орієнтація в питаннях, пов'язаних з навчанням та вихованням учня-вокаліста;
- обізнаність з основною та додатковою науково-методичною літературою з мистецтва співу;
- враховується активна практична діяльність та змістовні відповіді студента на заняттях з педагогічної практики протягом семестру;
- до уваги береться ступінь володіння інструментом (ф-но);
- підставою для оцінки „дуже добре” є систематичне відвідування занять з педагогічної практики протягом семестру.

/С/ Оцінка „добре” (4)

Умови виставлення:

- достатній рівень практичних знань (можливо недостатньо конструктивне проведення відкритого уроку та непереконлива орієнтація в питаннях щодо засобів педагогічного впливу на виховання учня-вокаліста, проте доволі добрі знання фахової термінології, здатність творчо та логічно мислити, аналізувати або ж навпаки);
- добра орієнтація в питаннях, пов'язаних з навчанням та вихованням учня-вокаліста;
- обізнаність з основною науково-методичною літературою з мистецтва співу;
- враховується практична діяльність та правильні відповіді студента на заняттях з педагогічної практики протягом семестру;
- до уваги береться ступінь володіння інструментом (ф-но);
- підставою для оцінки „добре” є також систематичне відвідування занять з педагогічної практики під час семестру.

/D/ Оцінка „задовільно” (3)

Умови виставлення:

- низький рівень педагогічних знань та підготовки до відкритого уроку з учнем (недостатнє володіння фаховою термінологією, слабка орієнтація в тематичних питаннях, нездатність студента творчо та логічно мислити, аналізувати ведення уроку);
- погана орієнтація в питаннях, пов'язаних з навчанням та вихованням учня-вокаліста;
- слабка обізнаність з основною науково-методичною літературою з мистецтва співу;

- враховується практична (пасивна) діяльність студента у заняттях з педагогічної практики протягом семестру;
- до уваги береться ступінь володіння інструментом (ф-но);
- підставою для оцінки „задовільно” є систематичні пропуски практичних занять протягом семестру (без поважних причин).

/ E/ Оцінка „достатньо” (3)

Умови виставлення:

- дуже низький рівень педагогічних знань (мляве безпорадне проведення відкритого уроку з учнем (непереконливе володіння фаховою термінологією, слабка орієнтація в тематичних питаннях, нездатність студента творчо та логічно мислити, аналізувати ведення уроку);
- дуже погана орієнтація в питаннях, пов’язаних з навчанням та вихованням учня-вокаліста;
- слабка обізнаність з основною науково-методичною літературою з мистецтва співу;
- враховується практична (пасивна) діяльність студента у заняттях з педагогічної практики протягом семестру;
- до уваги береться ступінь володіння інструментом (ф-но);
- підставою для оцінки „задовільно” є систематичні пропуски практичних занять протягом семестру (без поважних причин).

/ FX/ Оцінка „незадовільно” (2)

Умови виставлення:

- відсутність практичних знань;
- вияв повної безпорадності у педагогічній практиці;
- більшість занять студент не відвідував, або ж не відвідував занять взагалі.

Остаточний рейтинг складається з рейтингу роботи студента впродовж семестру та рейтингу на іспиті чи заліку. Їх сумарний показник становить підсумкову оцінку:

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
--	-------------	-------------------------------

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань студентами тем, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час лекційних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими знаннями.

3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Вокалізи

1. Абт Ф. Школа пения. – М., 1965.
2. Ваккаи Н. Практический метод итальянского пения: для среднего голоса. – М., 1969.
3. Вилинская И. Вокализы. Для среднего голоса. – К., 1961.
4. Вилинская И. Вокализы. Для низкого голоса. – К., 1962.
5. Вилинская И. Вокализы для высокого и среднего голоса. – М., 1966.
6. Вилинская И. Вокализы для высокого голоса. – М., 1969.
7. Вилинская И. Вокализы для начинающего певца. – К., 1971.
8. Егорычева М. Упражнения для развития вокальной техники. – К., 1980.
9. Завалишина М. Вокализы: для высокого голоса. – К., 1968.
10. Завалишина М. Вокализы: для лирико-колоратурного сопрано. – К., 1969.
11. Зейдлер Г. Искусство пения. 40 мелодий для меццо-сопрано или баритона. – М., 1958.
12. Зейдлер Г. Искусство пения. Ч.1. – М., 1964.
13. Конконе Д. 15 вокализов для сопрано и меццо-сопрано. – М., 1924.
14. Конконе Д. 25 уроков пения для среднего голоса. – М., 1934.
15. Конконе Д. 40 упражнений для баса и баритона. – М., 1964.
16. Конконе Д. 50 упражнений для высокого и среднего голоса. – М., 1966.
17. Мирзоева М. Вокализы: для высокого голоса. – М., 1975.
18. Соколовский Н. 20 вокализов для сопрано. – М.-Л., 1975.
19. Соколовский Н. 50 вокализов для среднего голоса. – Тетрадь 1 и 2. – М., 1950.

Збірники вокальних творів (арії, романси, солоспіви)

1. Алябьев А. Песни и романсы. – М., 1983.
2. Алябьев А. Песни и романсы. – М., 1987.
3. Арии и канцоны итальянских композиторов / Сост. М.Татарина. – М., 1963.
4. Арии итальянских композиторов XVII -XVIII в. / Сост.В.Орленин. – М., 1975.
5. Арии композиторов XVI –XVIII в. / Сост. М.Егорычева. – М., 1962.
6. Арії, солоспіви, балади українських композиторів для баса: з репертуару Василя Дударя. – Львів, 2005.
7. Арії та ансамблі з українських опер. Вип. 1. – К., 1980.
8. Арії та ансамблі з українських опер. Вип. 2. – К., 1982.
9. Булахов П. Избранные песни и романсы / Сост. И. Иорданский. – М., 1962.
10. Булахов П. Романсы и песни. – М., 1963.
11. Варламов О. Романсы и песни. В двух томах. – М., 1973.
12. Вериківський М. Вокальні твори. – К., 1986.
13. Вокальные произведения итальянских композиторов. Выпуск 1. / Сост.А.Ерохин. – М., 1961.
14. Вокально-педагогічний репертуар. Сольний спів: сопрано / Упор. Я.Кренців. – К., 2005.
15. Глинка М. Романсы и песни. В двух томах. – Т.1. – М., 1979.
16. Глинка М. Романсы и песни. В двух томах. – Т.2. – М., 1980.

17. Даргомыжский А. Полное собрание сочинений. В двух томах. – М., 1949.
18. Дремлюга М. Вибрані романси. – К., 1964.
19. Завалішина М. Вокальні твори. – К., 1973.
20. Задор Д. Вокальні твори. – К., 1982.
21. Колесса Н. Вокальні произведения. – М., 1985.
22. Кушплер І. В передчутті весни. Солоспіви. Обробки українських народних пісень. – Львів, 2004.
23. Лисенко М. Солоспіви. У двох томах / Ред. П.Булат. – К., 1992.
24. Лопатинський Я. Солоспіви. Збірка I / Упор. М.Логойда. – Львів, 1999.
25. Лопатинський Я. Солоспіви. Збірка II / Упор. М.Логойда. – Львів, 2000.
26. Лопатинський Я. Солоспіви на слова Лесі Українки, Б.Лепкого, С.Яричевського, І.Гаврилюка, С.Кримського. Збірка III / Упор. М.Логойда. – Львів, 2001.
27. Людкевич С. Солоспіви. – К., 1969.
28. Майборода Г. Романси. – К., 1985.
29. Мартиненко Г. Голос мого Полісся
30. Милькович Е. Систематизированный вокально-педагогический репертуар: 1-2 курсы музыкальных училищ. – М., 1962.
31. Музыка XVII-XVIII вв. Вокальные произведения итальянских композиторов. Выпуск 1. / Сост. А. Ерохин. – М., 1963.
32. Музыка XVII-XVIII вв. Вокальные произведения итальянских композиторов. Выпуск 2. / Сост. А. Ерохин. – М., 1965.
33. Музыка XVII-XVIII вв. Вокальные произведения итальянских композиторов. Выпуск 3. / Сост. А. Ерохин. – М., 1969.
39. Нижанківський Н. Солоспіви. – Львів-Київ-Нью Йорк, 1996.
34. Нижанківський О. Солоспіви / Упор. М.Логойда. – Львів, 1997.
35. Педагогічний репертуар співака-початківця: пісні, арії, романси для сопрано. – К., 1969.
36. Педагогічний репертуар співака-початківця: пісні, арії, романси для тенора. – К., 1969.
37. Педагогічний репертуар вокаліста: романси та обробки народних пісень українських композиторів-класиків / Упор. Н.В.Татарінова. – К., 1966.
38. Рожавська Ю. Пісні. – К., 1977.
39. Романсы и песни из репертуара Н.А.Обуховой. – М., 1964.
40. Романсы композиторов Украины: Н.Лысенко, Я.Степовий, К.Стеценко. – М., 1970.
41. Січинський Д. Солоспіви / Упор. М.Логойда. – Львів, 1997.
42. Солоспіви Анатолія Кос-Анатольського з репертуару Лілії Коструби: для високого голосу. – Львів, 2009.
43. Фільц Б. Наша песня, наша дума (десять солоспівів на слова Тараса Шевченка). – Тернопіль, 2004.
44. Хотіла б я піснею стати. Романси на слова Лесі Українки з репертуару Ніни Карпинець. – Львів, 2003.
45. Хрестоматія вокально-педагогического репертуара для сопрано: Музыкальное училище, 1-2 курсы. – М., 1966.
46. Хрестоматія вокально-педагогического репертуара для сопрано. – Ч.1 / Сост. С.Фуки, К.Фортунатова. – М., 1969.
47. Хрестоматія вокально-педагогического репертуара для сопрано. – Ч.2 / Сост. С.Фуки, К.Фортунатова. – М., 1971.
48. Хрестоматія вокально-педагогического репертуара для баритона и баса: Музыкальное училище, 1-2 курсы / Сост. Г.Аден. – М., 1966.
49. Хрестоматія вокально-педагогического репертуара для баритона и баса: 1-2 курсы отделений музыкальной театральных институтов / Сост. С.Понтрягин, С.Трегубов. – М., 1969.

50. Хрестоматія для пения: для женских голосов / Сост. Л.Сакельцева, И.Поморцева. – М., 1971.

Збірники українських народних пісень

1. Думи та обробки народних пісень для баса з репертуару Василя Дударя. – Львів, 2005.
2. Українські народні пісні з репертуару Марії Байко. – К., 1982.
3. Українські народні пісні з репертуару Олександра Врабеля. – К., 1975.
4. Українські народні пісні з репертуару Зої Гайдай. – К., 1975.
5. Українські народні пісні з репертуару Бориса Гмирі. – К., 1972.
6. Українські народні пісні з репертуару Михайла Гришка. – К., 1979.
7. Українські народні пісні з репертуару Павла Кармалюка. – К., 1983.
8. Українські народні пісні з репертуару Миколи Кондратюка. – К., 1977.
9. Українські народні пісні з репертуару Соломії Крушельницької. – К., 1983.
10. Українські народні пісні з репертуару Марії Литвиненко-Вольгемут. – К., 1969.
11. Українські народні пісні з репертуару Анатолія Мокренка. – К., 1980.
12. Українські народні пісні з репертуару Івана Паторжинського. – К., 1969.
13. Українські народні пісні з репертуару Діани Петриненко. – К., 1972.
14. Українські народні пісні з репертуару Оксани Петрусенко. – К., 1969.
15. Українські народні пісні з репертуару Бели Руденко. – К., 1974.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Агилян М.С. Формирование интереса к педагогической деятельности у студентов-вокалистов (в условиях педагогической практики): автореферат... канд. педагогических наук. – М., 1983.
2. Агин М. С. Пение – теория и практика // Вопросы вокального образования: Методические рекомендации; ред.- сост. М.С. Агин. – М.-СПб, 2003. – С. 22-28.
3. Антонюк В. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект. Монографія. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Українська ідея, 2001.
4. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): Підручник. / В.Г.Антонюк. – К.: ЗАТ „Віпол”, 2007. – 174с.
5. Аргустене И. А. Современные принципы преподавания сольного пения / И.А. Аргустене // Вопросы вокального образования: Методические рекомендации; ред.- сост. М.С. Агин. – М.-СПб, 2003. – С. 99-103.
6. Аспелунд Д. Развитие певца и его голоса. – Москва: Музгиз, 1952.
7. Багадуров В.А. Очерки по истории вокальной методологии. В 3-х ч. – Ч.1. – М.: Музсектор Госиздата, 1929.
8. Багадуров В.А. Очерки по истории вокальной методологии. В 3-х ч. – Ч.2. – М.: Музгиз, 1932.
9. Багадуров В.А. Очерки по истории вокальной методологии. В 3-х ч. – Ч.3. – М.: Музгиз, 1937.
10. Бандрівська Д. Науково-методичні праці, статті, рецензії. – Львів: Апріорі, 2002.
11. Вокально-педагогічні принципи Валерія Висоцького: Методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв / Автор-упор. М.Жишкович. – К., 2004.
12. Вокально-педагогічні принципи і виконавські поради Олександра Карпатського: Методичні рекомендації для студентів-вокалістів /Автор-упор. Т.Карпатська. – Львів: ЛДК, 1990.

13. Вокально-педагогічний репертуар для баса: Методична розробка / Автор-упор. В.Дудар. – Львов: ЛДМА, 2004.
14. Голубев В. Советы молодым педагогам-вокалистам. – К.: Муз. Украина, 1983.
15. Дмитриев Л. Основы вокальной методики. – М.: Музыка, 1984.
16. Доронюк В.Д., Сливоцький М.Ю. Основы вокально-педагогічної творчості вчителя музики: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ, 2007.
17. Євтушенко В. Роздуми про голос. – Київ: Муз. Україна, 1979.
18. Егорычева М. Упражнения для развития вокальной техники. – К.: Муз. Украина, 1980.
19. Збірник вокальних вправ: Для викладачів-початківців та студентів музичних навчальних закладів /Автори-упор. М. Жишкович, М.Хмельницька. – Львів, ЛДК, 1992.
20. Контрольно-кваліфікаційні завдання з предмета «Основы вокальної методики та педагогіки»: Для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації / Укладач М.Жишкович. – К., 2004.
21. Косяк Л. І. Методичні засади вокального виховання школярів (до проблеми професійної підготовки майбутнього вчителя музики) // Культура – Мистецтво – Освіта. Науково-методичний зб. – Вип. 1. / ред. Кол. В.В. Белікова, І.В. Могілей, О. І. Шрамко. – К.: Гроно, 2005. – С. 86-94.
22. Левко В. Н. О некоторых основных методах обучения студентов-вокалистов профессиональному мастерству и преподаванию вокала (из личного педагогического опыта) // Вопросы вокального образования: Методические рекомендации; ред.- сост. М.С. Агин. – М.-СПб, 2003. – С. 29-33.
23. Левко В. Н. Размышления о вокальном образовании // Вопросы вокального образования: Методические рекомендации; ред.- сост. М.С. Агин. – М.-СПб, 2002. – С. 26-31.
24. Люш Д. Развитие и сохранение певческого голоса. – К.: Муз. Украина, 1988.
25. Маслій К. Виховання голосу співака. – Рівне: Ліста, 1966.
26. Менабени А. Методика обучения сольному пению: Пособие. – М., 1987.
27. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва /Автор-упор. М.Головащенко. – К.: Муз. Україна, 1971.
28. Особливості постановки голосу мецо-сопрано: Методичні рекомендації для викладачів та студентів музичних закладів / Упор. Н.Свобода – Львів, 2004.
29. Панофка Г. Искусство пения: Теория й практика для всех голосов. – М.: Музыка, 1968.
30. Педагогическая практика: Программа для вокальных факультетов (отделений) музыкальных вузов / Сост. Е.П.Петрова. – М., 1969.
31. Педагогическая практика: Методические указания для вокальных факультетов музыкальных вузов (1-й год обучения / Сост. М.С.Агикян. – М., 1983.
32. Педагогическая практика: Методические указания для вокальных факультетов музыкальных вузов (2-й год обучения) / Сост. М.С.Агикян. – М., 1983.
33. Педагогічна практика: Програма для вокальних факультетів музичних вузів / Упор М.Жишкович. – Львов: ЛДК, 1994.
34. Робота над збагаченням емоційно-звукової палітри у класі вокалу: Методична розробка / Автор-упор. В.Дудар. – Львів: ЛДМА, 2004.
35. Слово – основа виразності у вокальному виконавстві: Методична розробка / Автор-упор. В.Дудар. – Львів: ЛДМА, 2004.
36. Стахевич О. Основы вокальной педагогики. Ч.1. – Харків-Суми: Сум ДПУ, 2002.
37. Тронина П. Из опыта педагога-вокалиста. – М.: Музыка, 1976.
38. Теплова О. Ю. Музично-педагогічна виконавська практика як фактор формування готовності до творчої самореалізації студентів/ О. Ю. Теплова // European vector contemporary psychology, pedagogy and social sciences: the experience of Ukraine and the Republic of Poland: Collective monograph. Volume 2. Sandomierz: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018. 476 p. (С. 377 -

396).

39. Юшманов В. Вокальная техника и ее парадоксы. – СПб., 2001.